A large background image of a paraglider with a red and blue canopy flying against a blue sky with white clouds. The paraglider is silhouetted against the bright sky. In the bottom right corner, a small wind turbine is visible on a hillside.

> Myötätuulta tuulivoimalla

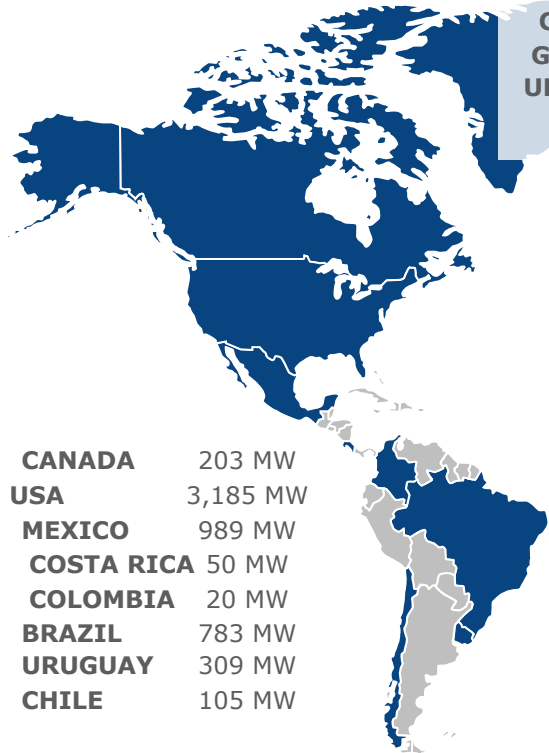
Tuulivoimateknologian nopea kehitys - tähän mennessä ja jatkossa

Paula Kohvakka, Maajohtaja, Nordex Energy GmbH Finnish Branch

➤ Missä olemme maailmalla

➤ MORE THAN 22.8 GW INSTALLED WORLDWIDE, commissioned by Q4 2017

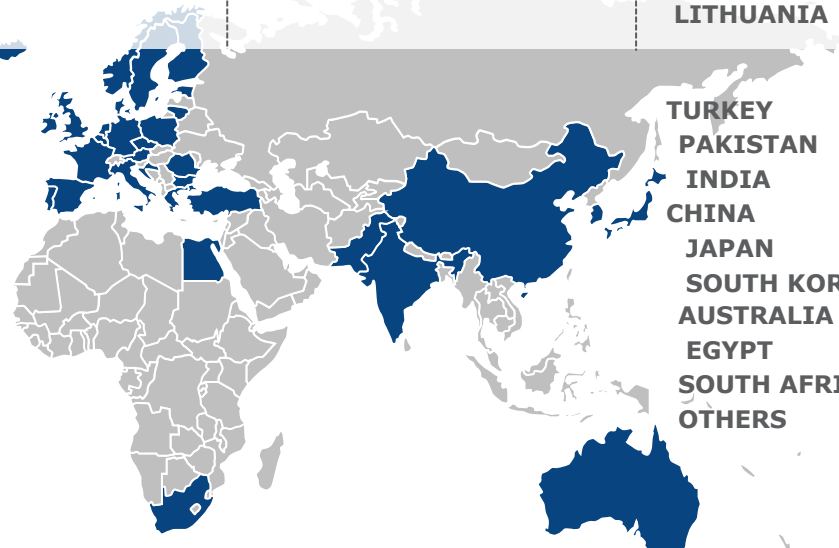
NORDEX GROUP
installed capacity:
more than 22,807 MW

SPAIN	1,898 MW
FRANCE	1,670 MW
PORTUGAL	409 MW
ITALY	710 MW
CROATIA	30 MW
GREECE	127 MW
UK	1,302 MW

IRELAND	549 MW
GERMANY	4,078 MW
POLAND	454 MW
CZECH REPUBLIC	12 MW
ROMANIA	100 MW
BULGARIA	8 MW

NORWAY	150 MW
SWEDEN	435 MW
FINLAND	473 MW
DENMARK	152 MW
BELGIUM	48 MW
NETHERLANDS	274 MW
ESTONIA	18 MW
LITHUANIA	70 MW

TURKEY	1,584 MW
PAKISTAN	150 MW
INDIA	78 MW
CHINA	1,053 MW
JAPAN	73 MW
SOUTH KOREA	65 MW
AUSTRALIA	239 MW
EGYPT	63 MW
SOUTH AFRICA	563 MW
OTHERS	330 MW

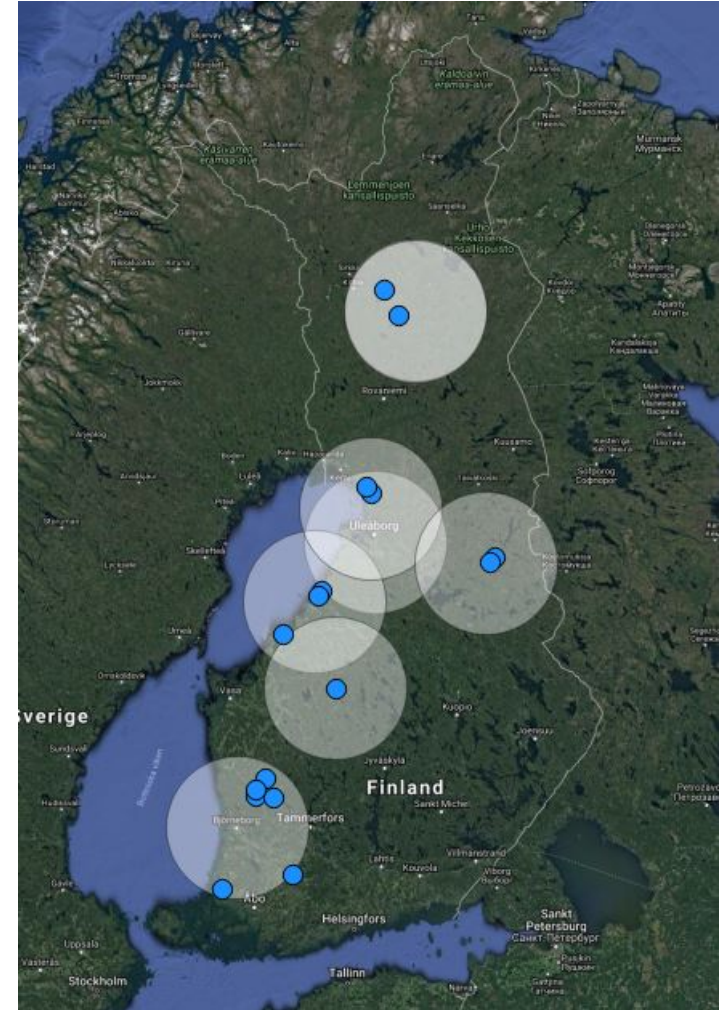
RANKING
6th place of world
wind manufacturer
(BNEF)

MARKET SHARE
9.0%

Nordex Suomessa

- Asennettua tuulivoimakapasiteettia Suomessa 480 MW, markkinaosuus 23%
- Toiminnot Suomessa kattaa myynnin, projektinjohton, huollon ja ylläpidon sekä hallinnon
- Kattava huoltoverkosto, lisää huoltopisteita rakennetaan tarpeen mukaan uusien tuulipuistojen yhteyteen
- Vuonna 2019 Nordex rakentaa 190 MW lisää kapasiteettia, hankkeet toteutetaan markkinaehtoisesti (sähkön ostajina Google ja IKEA).
- Henkilöstöä Suomessa noin 75, projektien rakennusvaiheessa käytämme lisäksi henkilöstöä muista maista sekä alihankkijoita

Tuulivoimateknologian alkuvaiheet

- 1985 Yhtiö aloitti toiminnan Tanskassa, siirtyi myöhemmin Saksaan
- 1987 Maailman isoin sarjatuotettu turbiini N27/250
  - Ensimmäinen torni oli 30 metriä korkea, vuosien myötä korkeutta kasvatettiin 115 metriin
  - Vähätuulisille alueille kehitettiin N27/150
- 1996 ensimmäinen sarjatuotettu 1MW turbiini
- 2000 ensimmäinen N80/2500 voimala
Eli 13 vuodessa voimalan teho kasvoi x10!

N27/250 vuonna 1987

➤ Teknologinen kehitys vuodesta 2000

- Voimaloiden koko on kasvanut radikaalisti viime vuosina.
- Kehitys viimeisen 10 vuoden aikana:
  - Roottorin halkaisija +60 metriä
  - Tornit +60m – 100m (nykyisin korkein torni 164m)
  - Generaattorin koko +80%

Generation Alpha
N80/2500

Generation Beta
N90/2500

Generation Gamma
N90/2500
N100/2500
N117/2400

Generation Delta
N100/3300
N117/3000-3600
N131/3000-3900

Delta 4000
N149/4000-4500

Tehokäyrän kehitys

Esimerkkejä voimaloiden vuosituotannoista

Turbiini	Platform	MWh/vuosi
N100/2500	Gamma	8 383
N117/3000	Delta	10 585
N131/3600	Delta	13 200
N131/3900	Delta	13 577
N149/4380	D4000	16 339

- Voimalan vuosituotanto on kaksinkertaistunut alle 10 vuodessa

> Voimaloiden lapojen kehitys

Voimaloiden lavat ovat muuttuneet suhteellisesti kevyemmiksi mm hiilikuidun käytöstä johtuen. Lisäksi lavan muoto on kehittynyt

NR 50

NR 65.5

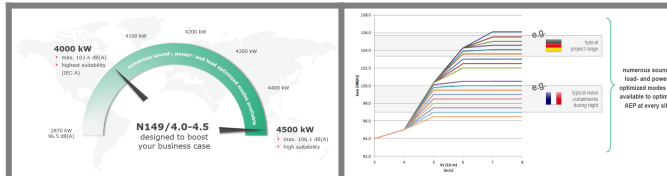
Performance-optimized root section

- Max. chord moves further towards root to increase yield and limit loads
- Introduction of yield-optimized Nordex flatback profiles

Sound & load-optimized tip section

- More slender outboard section to optimize load and wake properties
- Selection of proven family of profiles with superior sound power properties

Kokonaistuotantokustannus teknisen suunnittelun pohjana

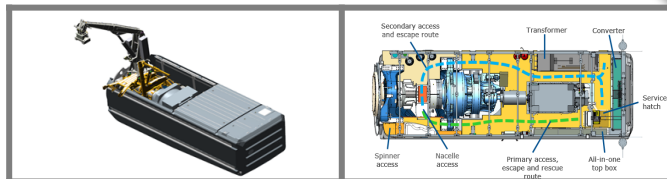

maximize output of each position
(e.g. suitability, sound, rating)

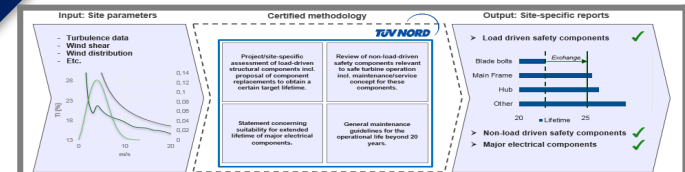

project specific customization options
(e.g. power curve optimizations)

holistic COE reduction

Improved lifetime maintenance concept
(e.g. exchange w/o main crane)

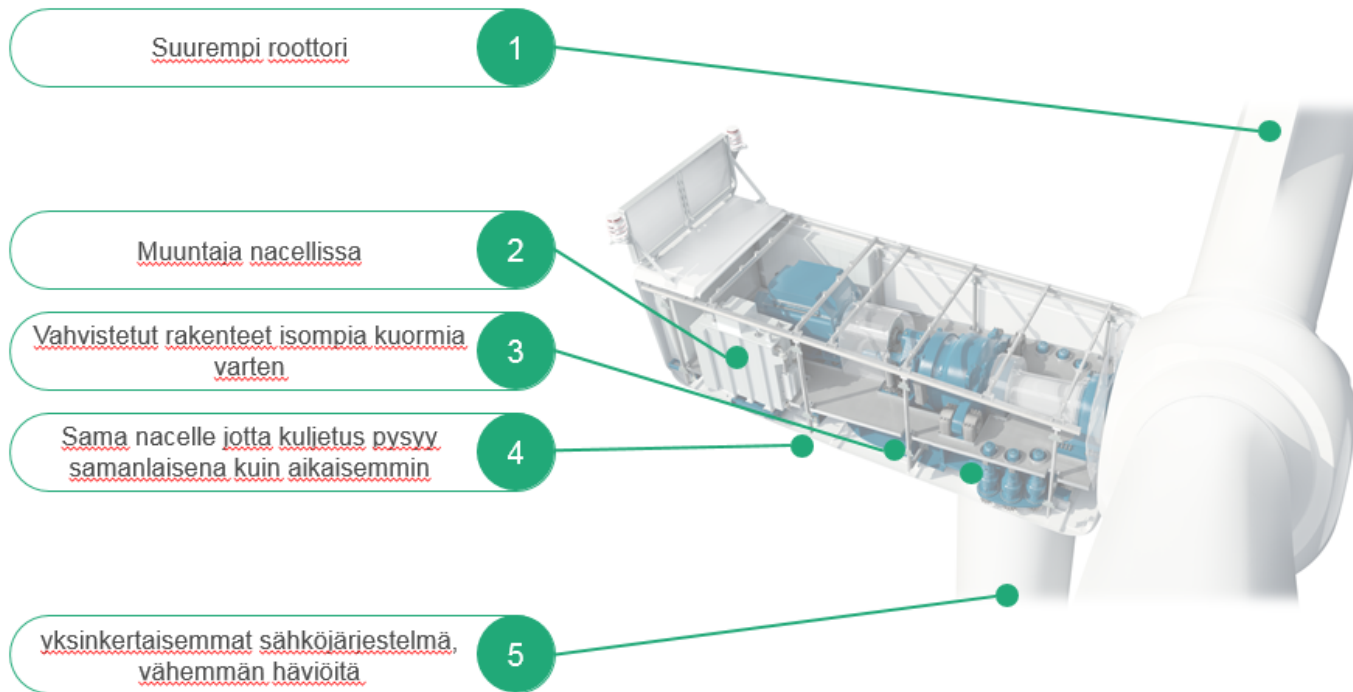

lifetime extension
(through certified methodology)

> Teknologian optimointi

- Teknologian ja järjestelmien optimoinnin merkitys kasvaa koko ajan
- Tuotteita optimoidaan huomioiden elinkaarikustannukset ja samalla maksimoiden tuotanto.

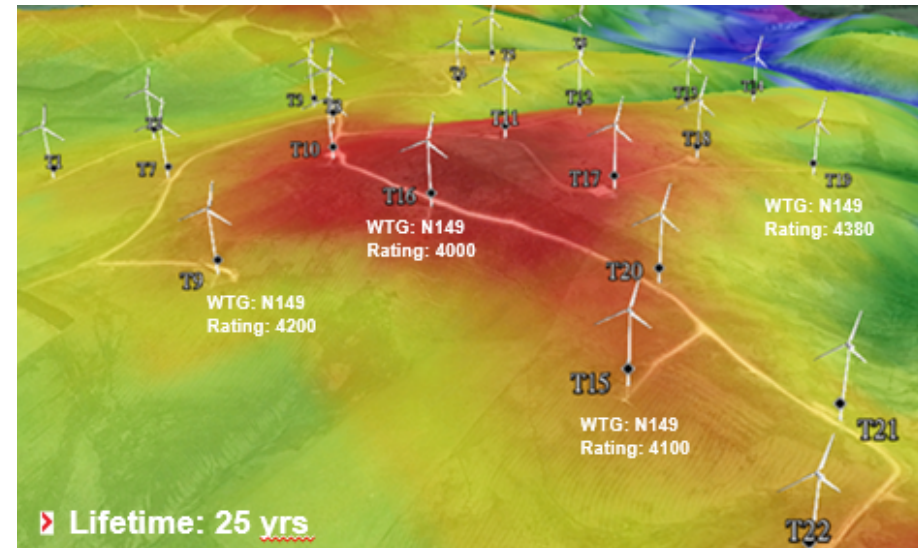
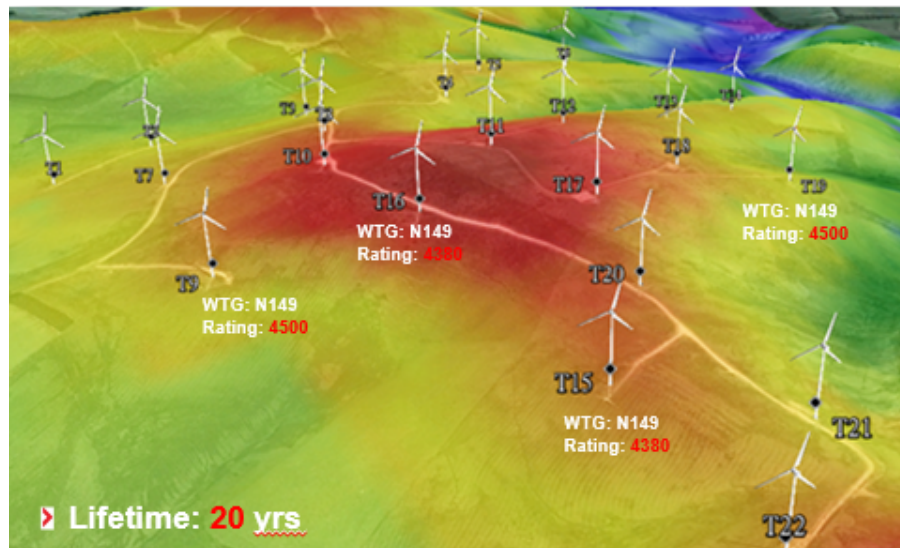
> Voimaloiden lisävarusteet

- Voimaloiden lisävarusteilla voidaan huomioida hankkeiden tai markkinoiden erityispiirteitä ja lisätä kannattavuutta. Erityisesti Euroopan markkinalla on tarkkoja sääntelyjä esimerkiksi äänestä ja sähkön laadusta
- Sahalaitalavat (Serrations) madaltaa voimaloiden tuottamaa ääntä noin 1,5dB
- Jäänesto takaa tuotannon myös talvella ja voi lisätä 5-10% tuotantoa.

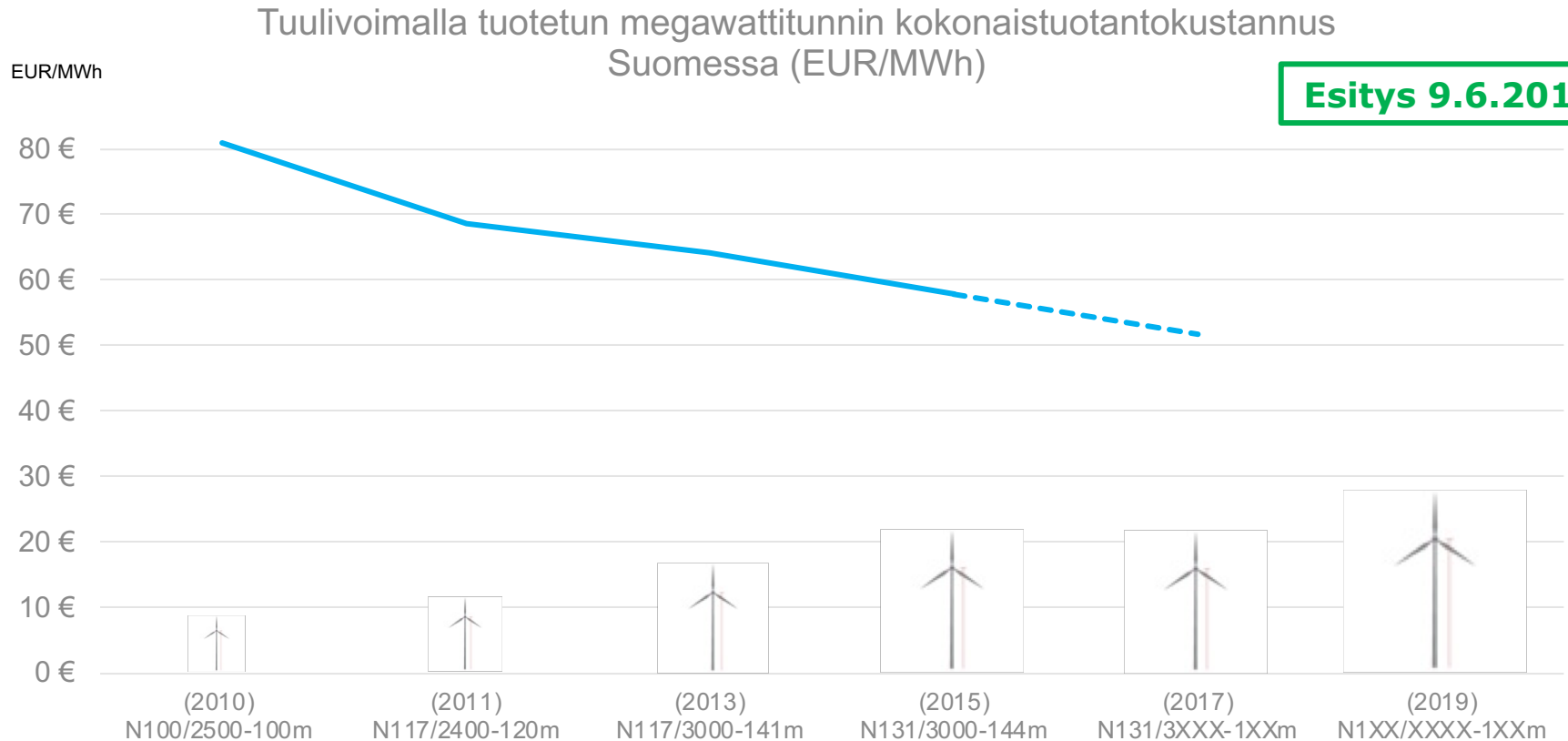

Tuulipuiston optimointi

- Tuulipuistoja optimoidaan enemmän koko ajan. Aiemmin myytiin tyypillisesti yhtä voimalatyyppeä, ja kaikki samoilla asetuksilla yhteen tuulipuistoon.
- Nykyään optimoidaan jokaista voimalaa erikseen riippuen voimalan sijainnista puistosta, tuulennopeudesta ja huomioiden toisten voimaloiden vaikutus
- Yhtä tuulivoimalaa voidaan ilman osien vaihtoa säätää eri tehomoodeihin. Tämä lisää merkittävästi puiston joustavuutta.
- Tämä tarkoittaa myös että turbiinit voidaan tarvittaessa ajaa alemmissa moodeissa eri aikoina. Tällä tavalla voidaan maksimoida turbiinien tehotuotanto koko eliniän aikana ja myös pidentää elinikää esimerkiksi 20 vuodesta 25 vuoteen.

Tuulivoimalaitosten kokonaistuotantokustannus (LCoE) 2010-2016

- Tuulivoimalaitoksien **teknologinen kehitys on edennyt eksponentiaalisesti** 2010 ->
  - Tehokkuus (tuotettu MWh) on lisääntynyt ja kustannukset ovat alentuneet samanaikaisesti.
  - Äärimmäisen kova **markkinakilpailu** globaalisti ja Suomessa
  - Uuden teknologian salliva luvituskäytäntö mahdollistaa **kustannustehokkaimman mahdollisen tuulivoimatuotannon!**

Tuulivoimalaitosten kokonaistuotantokustannus (LCoE) 2018-

- Yhä suurempia voimaloita julkaistu
  - Milloin tulee teknologiset rajat vastaan?
  - Mitä luvitus mahdollistaa?
- Miten sähkömarkkinat reagoi?
- Entä tullaanko entistä fiksummiksi, joustavammiksi?